

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 98/2010

Μεταξύ:

HOSPITEC CO LTD

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτητές:

HOSPITEC CO LTD
Αντιπροσωπεύθηκε από τον:
1. Γιώργο Βαλιαντή, Δικηγόρο

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. Δήμητρα Καλλή, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Σοφία Κώστα, Γραμματέα Συμβουλίου Προσφορών
Υπουργείου Υγείας

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 4 Μαΐου, 2011

ΑΠΟΦΑΣΗ

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή η Εταιρεία «Hospitec Co Ltd» (στο εξής οι Αιτητές), προσβάλλει την απόφαση των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή), να κατακυρώσει το διαγωνισμό Γ.Τ.18/10 για την *«προμήθεια αναλώσιμων για την αντιμετώπιση του καρκίνου του ήπατος και των μεταστάσεων για το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας με σκοπό τη χρήση τους με το υφιστάμενο radionics ή με άλλο ισοδύναμο ή παρόμοιου τύπου μηχανήμα»* σε άλλο προσφοροδότη.

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ο υπό εξέταση διαγωνισμός προκηρύχθηκε με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καταχωρήθηκε στο ηλεκτρονικό σύστημα συμβάσεων (e-procurement) στις 22.1.10.

Η έκθεση της διορισθείσας Επιτροπής Αξιολόγησης διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο Προσφορών με επιστολή ημερομηνίας 4.5.10. Το Συμβούλιο Προσφορών έκρινε ότι η εν λόγω έκθεση δεν έδινε την πραγματική εικόνα του διαγωνισμού και των προσφορών που υποβλήθηκαν και ως εκ τούτου ζήτησε την ετοιμασία συμπληρωματικής έκθεσης, η οποία τελικά διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο με επιστολή ημερομηνίας 28.5.10.

Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή ημερομηνίας 28.7.10 γνωστοποίησε στους Αιτητές την απόφαση της να κατακυρώσει τον υπό εξέταση διαγωνισμό στην Εταιρεία A. Paraetis Services Ltd (στο εξής «επιτυχούσα»).

Οι Αιτητές με επιστολή τους προς την Αναθέτουσα Αρχή ημερομηνίας 3.8.10 κοινοποίησαν την πρόθεσή τους να καταχωρήσουν Ιεραρχική Προσφυγή κατά της πιο πάνω απόφασης της.

Στις 12.8.10 καταχωρήθηκε η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή καθώς και Αίτηση για λήψη προσωρινού μέτρου, με το οποίο να αναστέλλεται η διαδικασία ανάθεσης και υπογραφής της σύμβασης μέχρι την τελική απόφαση της Α.Α.Π. Το εν λόγω προσωρινό μέτρο εκδόθηκε την ίδια ημέρα και η ισχύς του παρατάθηκε στις 16.8.10

Στις 26.11.10 σε συνεδρία του το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας εξέτασε τους ισχυρισμούς των Αιτητών αναφορικά με την προσβαλλόμενη απόφαση και αποφάσισε την ανάκληση της για λόγους που αφορούσαν σε παράνομη σύνθεση του Συμβουλίου.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ

Παρά το γεγονός ότι στο μεταξύ ανακλήθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά την ενώπιον μας ακροαματική διαδικασία οι Αιτητές επέμειναν στο αίτημά τους για ακύρωσή της για τους ακόλουθους λόγους:

Προβάλλοντας τη θέση ότι οι εξουσίες της ΑΑΠ περιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 25(2) του Νόμου 104(Ι)/2010 στην ακύρωση ή επικύρωση της εκάστοτε προσβαλλόμενης απόφασης, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η ΑΑΠ δεν έχει την εξουσία να απορρίψει την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή, ως η εισήγηση της Αναθέτουσας Αρχής, καθότι η μόνη εξουσία που έχει η ΑΑΠ είναι να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, με βάση τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης.

Πρόσθετα, οι Αιτητές απαντώντας στη θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι αποτέλεσμα της ανάκλησης της προσβαλλόμενης απόφασης ήταν η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή να έχει απολέσει το αντικείμενο της, ανέφεραν ότι η προσφυγή δεν χάνει το αντικείμενο της αν η ανακληθείσα πράξη προξένησε στον Αιτητή, όταν ίσχυε, υλικές ζημιές για τις οποίες μπορεί να αποζημιωθεί, μόνο αφού εξασφαλίσει ακυρωτική απόφαση. Προς υποστήριξη της θέσης τους μάλιστα παρέπεμψαν σε σωρεία νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι εφαρμόζοντας την πιο πάνω πάγια νομολογιακή αρχή στα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, διαπιστώνεται ότι παρά την ανάκληση της προσβαλλόμενης απόφασης, παραμένει κατάλοιπο υλικής ζημιάς στους Αιτητές ύψους €6004, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στα τέλη που κατέβαλαν οι Αιτητές για την καταχώριση της παρούσας ιεραρχικής προσφυγής, καθώς και τη δικηγορική αμοιβή που κατέβαλαν στους νομικούς τους συμβούλους. Ενόψει τούτου, οι Αιτητές υποστηρίζουν ότι για να είναι σε θέση να διεκδικήσουν αποζημιώσεις δυνάμει του άρθρου 33 του Νόμου 104(Ι)/2010 θα πρέπει η ΑΑΠ να ακυρώσει την προσβαλλόμενη με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή διοικητική πράξη.

Αναφορικά με τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 36/2006, ημερομηνίας 21.4.08 και υπόθεση υπ' αρ. 225/2005, ημερομηνίας 29.3.07, στις οποίες παρέπεμψε η Αναθέτουσα Αρχή, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι το γεγονός ότι η ανάκληση στις εν λόγω υποθέσεις προηγήθηκε της καταχώρισης της προσφυγής, τις διαφοροποιεί από την παρούσα υπόθεση και κατά συνέπεια εξακολουθεί να ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου στην υπόθεση Χρίστος Ιωσηφίδης ν. Δημοκρατίας, Αναθεωρητική Έφεση αρ. 2067, ημερομηνίας 24.6.98.

Τέλος, οι Αιτητές παρέπεμψαν στην απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερομηνίας 10.9.10 στην αγωγή υπ' αρ. 6776/06, όπου επιδικάστηκαν αποζημιώσεις ύψους €677. 470,72, με βάση το Άρθρο 146(6) του Συντάγματος.

Συνοψίζοντας, οι Αιτητές ανέφεραν ότι η ΑΑΠ οφείλει να εκδώσει ακυρωτική απόφαση στην παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή, λόγω της αναντίλεκτης ύπαρξης παρανομίας στην έκδοση της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης, με δεδομένο ότι οι Αιτητές απέδειξαν κατάλοιπο υλικής ζημιάς παρά την ανάκληση της εν λόγω πράξης.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Από την πλευρά της, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι η ανάκληση της προσβαλλόμενης απόφασης έχει εξαφανίσει την πράξη, με αποτέλεσμα η Ιεραρχική Προσφυγή ενώπιον της ΑΑΠ να έχει παραμείνει χωρίς αντικείμενο.

Ειδικότερα, η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε στην Αναθεωρητική Έφεση 36/2006 στην οποία αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Σε σχέση με το μέρος της δαπάνης των εφεσειόντων-αιτητών, που περιλαμβάνει τα τέλη για την καταχώριση της ιεραρχικής τους προσφυγής και τα δικηγορικά τους έξοδα στη διαδικασία ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, παρατηρούμε ότι ορθά η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών απεφάσισε ότι η ιεραρχική προσφυγή των εφεσειόντων ήταν άνευ αντικειμένου μετά την ανάκληση της προσβαλλόμενης πράξης και την ακύρωση του διαγωνισμού. Η διαδικασία της ιεραρχικής προσφυγής τερματίστηκε λόγω της ακύρωσης του διαγωνισμού. Η συνέχιση της διαδικασίας θα ήταν ατελέσφορη. Η τυχόν δαπάνη για τα έξοδα των εφεσειόντων ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής προέκυψε από ένα διαγωνισμό ο οποίος ακυρώθηκε και του οποίου η ακύρωση δεν προσβλήθηκε.

Πολύς λόγος έγινε από τους εφεσείοντες αναφορικά με το ότι η προσφυγή τους είχε λόγο ύπαρξης και μετά την ανάκληση της προαναφερόμενης πράξης επειδή, σύμφωνα με το Άρθρο 146.6 του Συντάγματος, η διεκδίκηση αποζημιώσεων μπορεί να γίνει μόνο μετά τη δικαστική ακύρωση της διοικητικής πράξης, δυνάμει του Άρθρου 146.4 του Συντάγματος. Άρα, κατά τους εφεσείοντες, η απλή ανάκληση της διοικητικής πράξης δεν τους παρείχε, από μόνη της, δικαίωμα διεκδίκησης αποζημιώσεων ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου σε σχέση με την δαπάνη τους. Οι αποφάσεις στις οποίες αναφέρθηκαν οι εφεσείοντες προς επίρρωση των ισχυρισμών τους, όπως η Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 973 και Ιωσηφίδης ν. Δημοκρατίας (1998) 3 Α.Α.Δ. 490, αφορούν περιπτώσεις στις οποίες η προσφυγή καταχωρίστηκε πριν την ανάκληση της διοικητικής πράξης και στις οποίες, παρά την ανάκληση της διοικητικής πράξης, παρέμενε ζημιολόγο κατάλοιπο της ανακληθείσας πράξης το οποίο έδινε το δικαίωμα στους αιτητές να συνεχίσουν την προώθηση της προσφυγής τους. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως ήδη αναφέρθηκε, η προσφυγή καταχωρίστηκε μετά την ανάκληση της διοικητικής πράξης, άρα ήταν άνευ αντικειμένου όταν καταχωρίστηκε. Κατά συνέπεια ορθά το πρωτόδικο δικαστήριο την απέρριψε ως μη παραδεκτή, καταδικάζοντας τους αιτητές και στα έξοδα της προσφυγής. Συμφωνούμε συναφώς με το πρωτόδικο δικαστήριο και στο ότι αν οι εφεσείοντες θεωρούν ότι έχουν οποιοδήποτε αγωγήσιμο δικαίωμα εναντίον της Δημοκρατίας αυτό είναι ζήτημα που ίσως θα πρέπει να προωθήσουν με άλλον τρόπο.»

Επίσης, αναφορά έγινε στην Υπόθεση αρ. 225/2005, Netvision Ltd v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, απόφαση ημερομηνίας 29.3.07, καθώς και στην απόφαση στην Αγωγή υπ' αρ. 2669/2006, ημερομηνίας 29.9.10. Στην τελευταία, το Επαρχιακό Δικαστήριο έκρινε σε σχέση με τα δικηγορικά έξοδα ότι με βάση το άρθρο 58 του Νόμου 101(Ι)2003 που ίσχυε τότε, το οποίο ρητά ορίζει ότι το καταβληθέν τέλος δεν είναι επιστρεπτέο και ότι οι διάδικοι επιβαρύνονται με δικά τους έξοδα, οι εν λόγω απαιτήσεις ούτως ή άλλως δεν συνιστούν ζημιά κατά την έννοια του άρθρου 59 του ίδιου Νόμου.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις και των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης είναι αναντίλεκτα, όπως αναντίλεκτη είναι και η παρανομία στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, την οποία διαπίστωσε και η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή και αποφάσισε την ανάκληση της. Ωστόσο, αυτό που καλούμαστε να αποφασίσουμε είναι αν το έννομο αποτέλεσμα αυτής της ανάκλησης ήταν η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή να απολέσει το αντικείμενο της, ως ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής, ή αν θα πρέπει να προβούμε σε ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης για να έχουν οι Αιτητές, όπως υποστηρίζουν, το δικαίωμα διεκδίκησης αποζημιώσεων με βάση το άρθρο 33 του Νόμου 104(Ι)/2010.

Ο πρώτος ισχυρισμός των Αιτητών είναι ότι οι εξουσίες της ΑΑΠ περιορίζονται σε αυτές που ρητά αναφέρονται στην ειδική νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της, στην προκειμένη περίπτωση το Νόμο 104(Ι)/2010. Πράγματι, το άρθρο 25(2) του πιο πάνω Νόμου, ορίζει ότι η ΑΑΠ δύναται να επικυρώσει ή ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση ή να ακυρώσει ή να διατάξει την τροποποίηση οποιουδήποτε όρου που περιλαμβάνεται στα έγγραφα του διαγωνισμού ή άλλα έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία του διαγωνισμού. Ωστόσο, η ΑΑΠ δεν παύει από το να είναι όργανο το οποίο ασκεί διοικητική εξουσία η οποία διέπεται από το ευρύτερο νομοθετικό πλέγμα του διοικητικού δικαίου. Όπως ορθά επεσήμανε η Αναθέτουσα Αρχή, το Ανώτατο Δικαστήριο στην

απόφαση του στην Προσφυγή υπ' αρ. 225/2005, μεταξύ άλλων, αναγνώρισε ότι εύλογα η ΑΑΠ απέρριψε την ιεραρχική προσφυγή που εκκρεμούσε ενώπιον της, κρίνοντας ότι με την ανάκληση είχε εξαφανισθεί το αντικείμενο της. Επομένως, ο πρώτος ισχυρισμός των Αιτητών κρίνεται αβάσιμος και απορρίπτεται.

Ο δεύτερος ισχυρισμός των Αιτητών είναι ότι με βάση τη νομολογία την οποία επικαλέστηκαν, η ΑΑΠ δεν θα πρέπει να απορρίψει την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή, εφόσον διαπιστώσει ότι παραμένει κατάλοιπο ζημιάς το οποίο θα πρέπει να αποζημιωθεί. Η Αναθέτουσα Αρχή, υποστηρίζει ότι με βάση την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου, οι Αιτητές δεν δικαιούνται να διεκδικήσουν αποζημιώσεις για τα τέλη ή τα δικηγορικά έξοδα που έχουν επωμισθεί και συνεπώς τα πιο πάνω δεν εμπίπτουν στην έννοια της ζημιάς σύμφωνα με το άρθρο 59 του Νόμου 101(Ι)/2003 όπως αυτή έχει προσδιοριστεί νομολογιακά. Κατ' αρχήν αναφορά πρέπει να γίνει στο άρθρο 20 του Νόμου 104(Ι)/2010 το οποίο ρητά ορίζει ότι το τέλος που καταβάλλεται στην ΑΑΠ με την καταχώριση προσφυγής ενώπιον της *«δεν είναι επιστρεπτέο και κατατίθεται στο λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας.»* Σημειώνουμε ότι ανάλογη πρόνοια περιλαμβανόταν και στον Νόμο 101(Ι)/2003 ο οποίος βρισκόταν σε ισχύ κατά το χρόνο καταχώρισης της παρούσας Προσφυγής. Επομένως, προκύπτει ξεκάθαρα ότι οι Αιτητές δεν δύνανται να διεκδικήσουν δικαστικώς την επιστροφή του καταβληθέντος τέλους, καθότι είναι σαφές ότι ο περιορισμός αυτός δεν αφορά μόνο στις διαδικασίες ενώπιον της ΑΑΠ, αλλά οποιαδήποτε προσπάθεια διεκδίκησης της επιστροφής του εν λόγω τέλους.

Όσον αφορά στα δικηγορικά έξοδα τα οποία έχουν καταβάλει οι Αιτητές, την αποζημίωση των οποίων προτίθενται να διεκδικήσουν, όπως ισχυρίζονται, συμφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι θα πρέπει να εξεταστεί αν αυτά εμπίπτουν στην έννοια της «ζημιάς» σύμφωνα με το άρθρο 33 του Νόμου 104(Ι)/2010, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 59 του Νόμου 101(Ι)/2003. Συγκεκριμένα, το άρθρο 33 προνοεί τα ακόλουθα:

«Η ακύρωση από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών της πράξης ή απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής ή του Αναθέτοντος Φορέα, δημιουργεί δικαίωμα στον ενδιαφερόμενο σε περίπτωση που έχει υποστεί ζημιά από τέτοια πράξη ή

απόφαση να αξιώσει αποζημίωση από την Αναθέτουσα Αρχή ή τον Αναθέτοντα Φορέα με αγωγή στο Δικαστήριο.»

Υπενθυμίζουμε επίσης ότι με βάση τα εδάφια 3 και 4 του άρθρου 20 του Νόμου 104(Ι)/2010, το κάθε μέρος στην προσφυγή είναι υπεύθυνο για τα έξοδα του, εκτός αν η ΑΑΠ κρίνει ότι οι Αιτητές στην προσφυγή θα πρέπει να επιβαρυνθούν με τα έξοδα και των δύο πλευρών.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στα πλαίσια της απόφασης του ημερομηνίας 29.9.10 στην αγωγή 2669/2006, αναγνωρίζοντας ότι τόσο τα τέλη καταχώρισης προσφυγής ενώπιον της ΑΑΠ όσο και τα δικηγορικά έξοδα που υφίστανται οι Αιτητές δεν είναι στην ουσία επιστρεπτέα, έκρινε ότι δεν συνιστούν ζημιά εν τη εννοία του άρθρου 59 του Νόμου 101(Ι)/2003. Ως εκ τούτου, η οποιαδήποτε διεκδίκηση αποζημιώσεων συνεπεία ακυρωτικής απόφασης της ΑΑΠ δεν πρέπει να περιλαμβάνει καταβληθέντα τέλη ή δικηγορικά έξοδα αλλά θα πρέπει να περιορίζεται στα διαφυγόντα κέρδη. Τα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης όμως περιορίζουν την απαίτηση των Αιτητών στα τέλη και δικηγορικά έξοδα που έχουν καταβάλει. Κατά συνέπεια, ο δεύτερος ισχυρισμός των Αιτητών κρίνεται αβάσιμος και απορρίπτεται.

Με βάση όλα τα πιο πάνω, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή απορρίπτεται.